

Eventyr For Alle

Mestermø

Asbjørnsen & Moe

Mestermøy

Det var en gang en konge. Han hadde flere sønner, jeg vet ikke helt hvor mange det var, men den yngste av dem hadde ingen ro på seg hjemme, han ville med nød og makt ut i verden og prøve seg, og det måtte da kongen langt om lenge la ham få lov til.

Da han hadde reist i noen dager, kom han til en risegård, og der stedde han seg til tjeneste hos risen. Om morgenen skulle risen ut og gjete geitene sine, og med det samme han reiste av gårde, sa han til kongssønnen at han skulle måke stallen:

«Når du har gjort det, skal du slippe å gjøre mer i dag, for du skal vite at det er en snill husbond du har kommet til», sa han. «Men det du blir satt til, skal du gjøre både godt og vel. Og så må du slett ikke gå inn i noen av de rommene som er innenfor stua du var i i natt. Gjør du det, tar jeg livet av deg.»

«Jammen er det en snill husbond også», sa kongssønnen til seg selv. Han gikk opp og ned på stuegulvet og trallet og sang, for han syntes det var god tid til å måke stallen. «Men det hadde vært artig å gløtte inn i de andre stuene hans likevel, for det må vel være noe han er redd for, siden jeg ikke skal få lov å komme inn der», tenkte han, og så gikk han inn i den første stua.

Der hang en kjele på veggen og kokte, men kongssønnen så ingen varme under. «Skal tro hva som er oppi den?» tenkte han, og dyppa hårluggen nedi. Så ble hårene som om de skulle være av kobber alle sammen. «Det var ei snodig suppe det! Dersom en smakte på den, ble en gild om truten», sa gutten, og dermed gikk han inn i det rommet

som var det neste.

Der hang det også en kjele på veggen og putra og kokte, men varme var det ikke under den heller. «Jeg får prøve den også», sa kongssønnen og stakk luggen nedi; så ble den som sølv. «Så dyr suppe har de ikke på gården til faren min», sa kongssønnen, «men det spørres nå hvordan den smaker», og dermed gikk han inn i det tredje rommet.

Der hang det også en kjele på veggen og kokte, og kongssønnen fikk da lyst til å prøve der også. Så dyppa han luggen nedi, og så ble den så blank forgylt at det skinte i den. «Verre og verre! sa kjerringa, hun skulle sagt: Ære være!» sa kongssønnen. «Men koker han gull her, skal tro hva han som koker der inne?» Det ville han da se, og gikk inn gjennom døra til det fjerde rommet.

Der var det ikke noen kjele å se, men på benken satt det ei, det var nok ei kongsdatter. Men hva manns datter hun var, så hadde kongssønnen aldri før sett maken til henne i sine levedager, så vakker var hun.

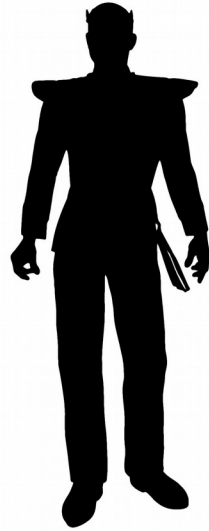
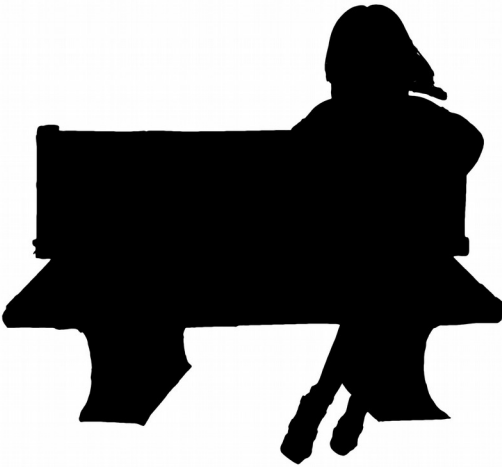
«Å, i Jesu navn, hva vil du her da?» sa hun som satt på benken.

«Jeg har stedd meg til tjeneste her i går», sa kongssønnen.

«Gud bære deg for et sted du har kommet til å tjene på da!» sa hun.

«Å, jeg synes jeg har fått en snill husbond jeg», sa kongssønnen. «Han har ikke gitt meg tungt arbeid å gjøre i dag. Når jeg får måket stallen, har jeg gjort meg ferdig.»

«Ja, hvordan vil du så gjøre det?» spurte hun. «Dersom du måker som folk pleier, så kommer det ti skuffer inn for hver én du kaster ut. Men jeg skal lære deg hvordan du skal gjøre det: Du skal vende skuffa opp og ned og måke med skaftet, så fyker det ut av seg selv alt sammen.»

Ja, det skulle han passe på, mente kongssønnen. Og så ble han sittende der inne hele dagen, for det ble snart slik mellom dem at de ville ha hverandre, han og kongsdattera – og så var vel den første dagen han tjente hos risen ikke lang for ham, det kan en nok vite.

Men da det led mot kveld, sa hun at nå var det best han fikk måkt stallen rein før risen kom hjem, og da han kom bort i stallen hadde han lyst til å prøve om det var riktig som hun hadde sagt, og så tok han til å måke slik som han hadde sett stallkarene gjorde hos faren hans. Men det kan det vel hende han måtte holde opp med, for da han hadde måkt en liten stund, hadde han nesten ikke rom til å stå der. Så gjorde han som kongsdattera hadde lært ham, han snudde skuffa og måkte med skaftet, og så var det ikke et øyeblikk før stallen var så rein som om den skulle vært skurt. Da han hadde gjort det, gikk han inn igjen i den stua som risen hadde gitt ham lov å være i, og der gikk han opp og ned på gulvet og gav seg til å tralle og synge.

Så kom risen hjem med geitene.

«Har du måket stallen?» spurte risen.

«Ja husbond, nå er den rein og ryddig», sa kongssønnen.

«Det vil jeg se på!» sa risen, og dro ut til stallen. Men så var det som kongssønnen hadde sagt. «Du har visst talt med Mestermøya mi, for det har du aldri sugd av ditt eget bryst», sa risen.

«Mestermøy? Hva er det for en ting, husbond?» sa kongssønnen, han gjorde seg så dum som et naut. «Den skulle jeg ha moro av å se.»

«Å, tidsnok får du se henne», sa risen.

Den andre morgenen skulle risen ut med geitene sine igjen. Så sa han til kongssønnen, at den dagen skulle han hente hjem hesten hans som gikk oppi heia, og når han hadde gjort det kunne han hvile seg resten av dagen; «for det er en snill husbond du har kommet til, skal du vite», sa risen igjen. «Men går du inn i noen av de rommene jeg talte om i går, så vrir jeg hodet av deg», sa han, og så reiste han av sted med geiteflokk.

«Jammen er du snill husbond også», sa kongssønnen, «men jeg vil nok inn og snakke med Mestermøy likevel jeg, kanskje hun allerede nå tør bli min som din», og så gikk han inn til henne.

Hun spurte ham da, hva han skulle gjøre den dagen.

«Å, det er ikke svære arbeidet, skal jeg tro», sa kongssønnen. «Jeg skal bare opp i heia etter hesten hans.»

«Ja, hvordan vil gjøre det da?» spurte Mestermøy.

«Å, det er vel ikke store kunsten å ri hjem en hest», sa kongssønnen. «Jeg tenker vel jeg har ridd så frisk en hest før.»

«Ja, det er nok ikke så lett en sak allikevel å ri *den* hesten hjem», sa Mestermøy, «men jeg skal lære deg hvordan du

skal gjøre det. Når du får se den, kommer den så ild og lue freser ut av neseborene på den, som om du skulle se en liten fakkell. Pass så vel på og ta bisselet som henger der borte ved døra, og kast rett i kjeften på den, så blir den så spak at du gjerne kunne styre den med en tvinnetråd.»

Ja, det skulle han nok huske på, og så satt han der inne hos Mestermøy hele dagen igjen, og de snakket og pratet både om det ene og det andre, de to, men først og fremst var det nå om hvor gildt og herlig de skulle ha det, når de bare kunne få hverandre og komme vel ifra risen. Og kongssønnen hadde nok glemt både heia og hesten, dersom ikke Mestermøy hadde minnet ham på det da det led mot kvelden, og sagt at nå var det best at han la etter hesten før risen kom.

Det gjorde han da, han tok bisselet som hang i kroken, og føyk opp i heia, og så var det ikke lenge før hesten møtte ham så varmen og røde luen stod ut av neseborene på den. Men så greip gutten sjansen med det samme den kom imot ham med gapende kjeft, og kastet munnbittet rett i gapet på den, og så stod hesten så tålmodig som en lamunge, og det var ikke store saken å få den hjem på stallen da, skal jeg tro. Så gikk han inn i stua igjen og gav seg til å tralle og synge.

Så kom risen hjem med geitene til kvelds. «Har du hentet hjem hesten fra heia?» spurte risen.

«Ja, jeg har det, husbond. Det var en morsom hest å ri på, men jeg red rett hjem og satte den i stallen likevel jeg», sa kongssønnen.

«Det vil jeg se på!» sa risen. Han ut på stallen, men så stod hesten der som kongssønnen hadde sagt. «Du har visst talt med Mestermøya mi, for det har du aldri sugd av ditt eget bryst», sa risen igjen.

«I går snakket husbonden om denne Mestermøya, og i

dag er det samme snakket. Å Gud velsigne husbonden, han kunne vel ikke vise meg den tingen vel, for den skulle jeg ha riktig moro av å se», sa kongssønnen, han gjorde seg like dum og uvettig igjen.

«Å, tidsnok får du se henne», sa risen.

Tredje dags morgenen skulle risen ut i skogen med geitene sine igjen. «I dag skal du til helvete og hente brannskatten», sa han til kongssønnen. «Når du har gjort det, kan du hvile deg resten av dagen, for det er en snill husbond du har kommet til, skal du vite», og så reiste han.

«Ja, så snill husbond du enn er, så er det allikevel listig arbeid du setter meg til», sa kongssønnen, «men jeg får vel prøve om jeg kan finne Mestermøya di. Du sier at hun er *din*, men tror nok at hun tør si meg hvordan jeg skal gjøre det allikevel», og så gikk han inn til henne.

Da nå Mestermøy spurte hva risen hadde satt ham til å gjøre den dagen, fortalte han at han skulle til helvete og hente brannskatten.

«Hvordan vil du så gjøre det?» sa Mestermøy.

«Ja, det får nok du si meg det», sa kongssønnen, «for i helvete har jeg aldri vært før, og om jeg visste veien så vet jeg ikke hvor mye jeg skal kreve heller.»

«Å ja, jeg skal nok si deg det: Du skal gå til fjellet her bortunder heia og ta den klubba som ligger der, og slå på bergveggen», sa Mestermøy. «Så kommer det ut en, så det gnistrer av ham. Han skal du si ærendet ditt til, og når han spør deg hvor mye du skal ha, sier du: Så mye jeg kan bære.»

Ja, det skulle han nok huske på, sa han, og så satt han inne hos Mestermøy hele dagen, helt til det led mot kvelden. Og han hadde gjerne sittet der til nå, dersom ikke Mestermøy hadde minnet ham på at han nok fikk dra av

sted til helvete etter brannskatten, før risen kom.

Han måtte da i veien, og så gjorde han akkurat som Mestermøy hadde sagt han skulle gjøre: Han gikk bort til fjellveggen og tok klubba og slo på. Så kom det ut én, så gnistene fløy både av øyne og nese på ham.

«Hva vil du?» sa han.

«Jeg skulle nok hit for risen og kreve brannskatten», sa kongssønnen.

«Hvor mye skal du ha da?» sa den andre igjen.

«Jeg krever aldri mer enn jeg orker å bære med meg, jeg», sa kongssønnen.

«Det var bra du ikke skulle ha et hestelass», sa han som kom ut av fjellveggen. «Men kom nå og bli med meg inn!»

Det gjorde kongssønnen, og der fikk han vel se gull og sølv, kan du tro. Det lå inne i berget som steinrøys i ur, og så fikk han en bær så stor han kunne bære, og med den gikk han sin vei.

Da nå risen kom hjem med geitene om kvelden, gikk kongssønnen inne i stua og trallet og sang igjen, akkurat som de to andre kveldene.

«Har du nå vært i helvete etter brannskatten?» sa risen.

«Ja, jeg har nok det, husbond», sa kongssønnen.

«Hvor har du den henne da?» sa risen igjen.

«Gullsekken står der borte ved benken», sa kongssønnen.

«Det vil jeg se på!» sa risen. Han dro bort til benken, men så stod sekken der, og det så full at gullet og sølvet drysset bare risen løste på sekkebåndet. «Du har visst talt med Mestermøya mi», sa risen. «Har du det, vrir jeg hodet av deg.»

«Mestermøy?» sa kongssønnen. «I går snakket husbonden om denne Mestermøya, og i dag snakker han om henne igjen, og forrige dagen var det samme snakket.

Jeg skulle ønske jeg fikk se den tingen, jeg», sa han.

«Ja ja, vent til i morgen, så skal jeg selv være med deg inn til henne», sa risen.

«Å, takk skal husbonden ha! Men det er vel bare skam», sa kongssønnen.

Dagen etter tok risen ham med seg inn til Mestermøy.

«Nå skal du slakte ham og koke ham i den store digre kjelen, vet du. Når du så har kokt ferdig, kan du snakke til meg», sa risen. Han la seg til å sove på benken, og rett som det var, snorket han så det dundret i fjellet.

Så tok Mestermøy en kniv og skar gutten i veslefingeren og dryppet tre blodsdråper på krakken. Så tok hun alle de gamle fillene og skosålene og alt det skittentøyet hun kunne få fatt på, og hadde oppi kjelen. Og så fylte hun et helt skrin fullt med malt gull, og en saltstein og ei vannflaske som hang ved døra, og et gulleple og to gullhøner tok hun også med seg. Og med det reiste hun og kongssønnen av sted fra risegården det forteste de kunne. Og da de kom et stykke på veien, kom de til et hav. Etterpå seilte de, men hvor de fikk skipet fra har jeg aldri fått spurt om.

Da nå risen hadde sovet en god stund, tok han til å strekke seg på benken, der han lå.

«Er det kokt snart nå?» sa han.

«Nylig kommet i kok!» sa den første bloddråpen på krakken.

Ja, så la risen seg til å sove igjen, og så sov han en lang, lang stund. Så snudde han litt på seg igjen.

«Er det snart kokt nå da?» sa han, han så ikke opp – det gjorde han ikke første gangen heller – for han var halvt i søvne enda.

«Halvkokt!» sa den andre bloddråpen, og så trodde risen det var Mestermøy igjen. Han snudde seg på krakken og la

seg til å sove på nytt igjen.

Da han nå hadde sovet i mange timer igjen, tok han til å røre på seg og strekke seg.

«Er det ikke kokt ennå?» sa han.

«Fullkokt!» sa den tredje bloddråpen.

Risen reiste da på seg og begynte å gni øynene, men han kunne ikke se den som hadde snakket, og så spurte han etter Mestermøy og ropte på henne. Nei, det var ingen som svarte. «Å ja, hun har vel smettet ut litt», tenkte risen. Han tok ei sleiv og skulle bort til kjelen og smake. Så var det ikke annet enn skosåler og filler og slikt fanteri, og det var kokt sammen, så han ikke visste om det var graut eller velling. Da han så det, kunne han skjønne hvordan det hadde gått til, og så ble han så illsint at han ikke visste hvilket bein han skulle stå på, og han dro etter kongssønnen og Mestermøy, og det så det suste. Men det varte ikke lenge, så stod han ved vannet, og det kunne han ikke komme over.

«Ja, ja, jeg skal vel finne en utvei for det, jeg skal bare rope på elvesugeren min», sa risen, og det gjorde han.

Så kom elvesugeren hans og la seg ned og drakk en to tre slurker, og ved det minket vannet så mye i havet, at risen så Mestermøy og kongssønnen ute på skipet.

«Nå får du kaste ut saltsteinen», sa Mestermøy, og det gjorde kongssønnen.

Så ble den til et fjell så stort og høyt, tvert over havet, at risen ikke kunne komme over, og ikke kunne elvesugeren få sugd mere heller.

«Ja, ja, jeg skal nok finne en utvei for det», sa risen.

Han gikk etter bergborret sitt og begynte å borre i berget, så elvesugeren kunne komme til for å suge igjen.

Men med det samme det ble hull, og elvesugeren begynte å drikke, sa Mestermøy at kongssønnen skulle slå ut

en dråpe eller to av flaska, og så ble havet like fullt igjen, og før elvesugeren kunne få tatt en slurk til, var de på land, og så var de frelst.

Så skulle de hjem til kongssønnens far. Men kongssønnen ville ikke på noen måte at Mestermøy skulle gå, for det syntes han ikke passet seg verken for henne eller for han.

«Vent bare her en liten stund, mens jeg går hjem etter de syv hestene som står på stallen til far», sa han. «Det er ikke lange stubben, og ikke skal jeg bruke lang tid på den heller, men jeg vil ikke at kjæresten min skal komme gående til gårds.»

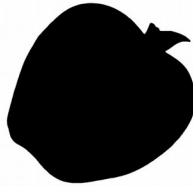
«Å nei, gjør ikke det! For kommer du hjem til kongsgården, så glemmer du meg bare, det vet jeg før», sa Mestermøy.

«Hvordan skulle jeg glemme deg, vi som har lidd så mye vondt sammen og har hverandre så kjær», sa kongssønnen. Han ville og måtte hjem etter vogna med de syv hestene for, og hun skulle vente der ved stranda imens.

Ja, til slutt måtte da Mestermøy føye ham i det, siden han absolutt ville. «Men når du kommer der, skal du ikke gi deg tid til å hilse på noen en gang, men gå rett inn i stallen og ta hestene og spenn for og kjør, det forteste du kan. For de kommer nå rundt deg alle sammen, men du må late som om du ikke ser dem, og smake noe må du slett ikke. Gjør du det, så blir det til ulykke både for deg og for meg», sa hun, og det lovte han.

Men da han kom hjem til kongsgården, så skulle akkurat en av brødrene hans ha bryllup, og bruden og alle skyldfolkene hennes var alt kommet til gårds. Og så stimet de om ham alle sammen, og spurte både om det ene og det andre og ville ha ham med seg inn. Men han lot som han ikke så dem, men fór rett inn i stallen og fikk ut hestene og

gav seg til å spenne for. Da de nå ikke på noen sett eller vis kunne få ham med seg inn, kom de ut til ham både med mat og drikke og alt det beste de hadde laget til bryllupet, men kongssønnen ville ikke smake noen ting, han bare skyndte seg å spenne for, han. Men til slutt så trillet søstera til bruden et eple bort over gården til ham.

«Siden du ikke vil smake noe annet, kan du da gjerne bite i det, for du kan være både tørst og sulten etter den lange veien», sa hun, og det gjorde han.

Han tok opp eplet og beit i det. Men aldri før hadde han fått smaken i munnen, så glemte han både Mestermøy og at han skulle kjøre etter henne. «Jeg mener jeg er helt på styr, jeg! Hva skal jeg med hestene og vogna?» sa han, og så satte han hestene inn igjen i stallen og ble med dem inn i kongsgården, og nå ble det slik at han skulle ha søstera til bruden, henne som hadde trillet eplet til ham.

Mestermøy satt ved sjøkanten og ventet i syv lange og syv brede, men ingen kongssønn kom der. Så gikk hun da derifra, og da hun hadde gått et stykke, kom hun til ei lita stue som lå for seg selv i en skoghage tett ved kongsgården. Der gikk hun inn og bad om hun ikke kunne få lov å være der. Det var ei gammel kjerring som eide stua, og et sint og grettent troll var hun også. Først så ville hun slett ikke la Mestermøy få bli hos seg, men langt om lenge skulle hun da få lov likevel for gode ord og betaling. Men inne der var det stygt og svart som i et grisehus. Så sa Mestermøy at hun nok

ville pynte litt, så det kunne komme til å se ut som hos andre folk der inne også. Dette likte heller ikke den gamle kjerringa, hun skreik og var sint, men Mestermøy brydde seg ikke om det. Hun tok frem gullskrinet sitt og slo en halvsetting eller så borti varmen, så gullet freste ut over hele stua, og så ble den gullforgylt både innvendig og utenpå. Men med det samme gullet tok til å frese, ble den gamle kjerringa så redd at hun satte ut som om den slemme selv var etter henne. Så husket hun ikke å bukke ned i døra, og så brøyt hun av seg hodet i dørkarmen.

Morgenen etter kom lensmannen reisende forbi der. Han ble rent forundret over den gullstua som blinket og glitret borti skoghagen, det kan en nok vite, og enda mere forundret ble han da han kom inn og fikk se den deilige jomfrua som satt der. Henne ble han så betatt av, at han fridde til henne straks på timen, og bad henne både vakkert og vent om hun ville bli madammen hans.

«Ja, har du bra med penger, så», sa Mestermøy.

Å ja, han hadde da ikke så rent lite, mente lensmannen. Pengene skulle han hjem etter, og om kvelden hadde han med seg en hel halvtønnesekk som han satte borti benken.

Ja, siden han hadde så bra mange penger, ville Mestermøy ha ham. Men straks de hadde de lagt seg, så måtte Mestermøy opp igjen. «Jeg har glemt å rake varmen», sa hun.

«Jøss, skulle du stå opp etter det?» sa lensmannen. «Det skal jeg gjøre det!» – Og så spratt han opp på gulvet og bort til peisen i ett hopp.

«Ja, si til meg når du holder i ildraka», sa Mestermøy.

«Nå holder jeg i ildraka», sa lensmannen.

«Så hold du i ildraka og ildraka i deg, og øs ild og glør over deg til det blir dag!» sa Mestermøy.

Og så ble lensmannen stående der hele natta og øse ild og glør over seg, og alt han gråt og bad og tigget, så ble ikke glørne kaldere for det. Men da det ble dag og han fikk makt til å kaste ildraka, åå ble han ikke der lenge, det kan du nok vite. Han satte av gårde som om futen eller fanden skulle være i hælene på ham; og alle som møtte ham, kopte og glante etter lensmannen, for fly gjorde han som om han var galen, og verre kunne han ikke sett ut om han hadde vært både flådd og garva; og alle så lurte de på hvor han hadde vært, men han sa nå ikke noe om det, for skam skyld.

Dagen etter kom skriveren reisende forbi der Mestermøy bodde. Han så at det glitret og skinte i stua borte i skoghagen, og skulle da også inn og se hvem det var som bodde der. Og da han fikk se den deilige jomfrua, ble han enda mere forelsket av seg enn lensmannen, og valgte å fri på flyvende timen. Ja, Mestermøy svarte han akkurat som hun hadde svart lensmannen, at hadde han bra mange penger, så –. Penger mente skriveren han ikke hadde så få av, og dem skulle han da straks hjem etter; og om kvelden kom han med en stor diger sekk med penger – jeg mener det var en hel tønnesekk, det – og satte i benken hos Mestermøy. Så skulle det nå bli slik at han skulle få henne, og så la de seg. Men så hadde Mestermøy glemt å lukke svaldøra den kvelden, den måtte hun opp og stenge, sa hun.

«Jøss, skal *du* gjøre det da!» sa skriveren. «Nei ligg du, det skal jeg gjøre.»

Og han opp av senga så lett som ei ert på ei bjørkeflis, og ut i svalen.

«Si til meg når du har tak i dørlinka», sa Mestermøy.

«Nå holder jeg i døra», skreik skriveren ute i svalen.

«Så hold du i døra og døra i deg, og fyk veggimellom til det blir dag!» sa Mestermøy.

Og så kan det vel hende at skriveren fikk danse den natta. Slike trinn og slike kast hadde han nok aldri gjort før, og han var ikke særlig lysten på å gjøre det i etterkant heller. Snart var *han* foran og snart døra, og det gikk fra den ene svalkroken til den andre, så skriveren nesten slo seg i hjel. Først tok han til å banne, og siden til å gråte og be, men døra brydde seg ikke om noen ting, den holdt på med sitt den, helt til i grålysningen. Da døra slapp taket, satte skriveren av sted som om han skulle hatt betaling for det, han glemte både pengesekken og frieriet, og var bare glad at stuedøra ikke kom dansende etter ham. Alle de han møtte kopte og glante etter skriveren, for fly gjorde han som han var galen, og attpåtil så han ut verre enn om han skulle ha stanget med sauebukkene hele natta.

Tredje dagen kom futen reisende. Så fikk han også se gullstua borti skoghagen. Ja, han måtte også inn og se hvem som bodde der, og da han fikk se Mestermøy, falt han for henne så han fridde bare han fikk hilst. Nå svarte Mestermøy han som de to andre to, at hadde han bra med penger så ville hun nok ha ham. Og dem hadde han ikke så få av, sa futen, han skulle straks hjem og hente dem, og det gjorde han. Da han kom igjen om kvelden, hadde han en enda større pengesekk med seg enn skriveren – den tok vist halvannen tønne – og den satte han i benken. Ja, så skulle det da bli slik at han skulle ha Mestermøy.

Men aldri før hadde de lagt seg, så sa Mestermøy at hun hadde glemt å slippe inn kalven. Den måtte hun opp igjen og ha inn i bingen.

Nei kors, det skulle da slett ikke *hun* gjøre, det skulle futen gjøre det, sa han. Og han, så tykk og feit han var, fór opp av senga og ut så lett som en unggutt.

«Ja, si til meg når du holder i kalverumpa», sa

Mestermøy, og det gjorde han.

«Nå holder jeg i kalverumpa», ropte futen.

«Så hold du i kalverumpa og kalverumpa i deg, og far rundt i hele verden til det blir dag!» sa Mestermøy.

Og så kan det vel hende futen fikk rørt på beina sine. Det gikk bratt og flatt, over berg og dype daler, og dess mere futen bannet og skreik dess fortere satte kalven i vei. Da det tok på å lysne, var han nesten sprengt, og så glad var han for at han kunne slippe kalverumpa, at han glemte både pengesekken og alt sammen. Han gikk nå alltid noe seinere enn lensmannen og skriveren hadde gjort, men dess senere han gikk, dess bedre tid fikk folk til å kope og glane på ham, og den brukte de også, det kan en nok vite, så utkjørt og fillete som han så ut etter kalvedansen.

Dagen etter skulle bryllupet stå i kongsgården, og da skulle både den eldste broren til kirka med bruden sin, og han som hadde vært hos risen med søstera hennes. Men da de hadde satt seg opp i vogna og skulle kjøre av gårde, røyk den ene selepinnen, og de satt på både en og to og tre i steden, men alle så røyk de, det hjalp ikke hva slags ved de tok til pinner. Dette varte og rakk, og ikke kunne de komme av gårde, så de ble rent utav seg alle sammen. Men så sa lensmannen – for han var nå bedt til bryllupet i kongsgården han også, skjønner du – at borti skoghagen bodde det ei jomfru:

«Dersom du bare får lånt ildraka som hun raker varmen sin med, så vet jeg med sikkerhet at den holder», sa han.

Ja, de sendte bud til skoghagen, og bad så vakkert om de ikke kunne få lånt den ildraka lensmannen hadde snakket om. Det var ikke ordet nei til det, og så hadde de da selepinne som ikke røyk av, kan du skjønne. Men med det samme de skulle til å kjøre, gikk vognbunnen i stykker. De

satt i gang med å lage ny vognbunn både fort og vel, men uansett hvordan de spikret den sammen og hva slags ved de tok, så hjalp det ikke; ikke før hadde de fått bunnen i vogna og skulle av gårde, så gikk den i stykker igjen, og så var de enda verre stelt enn med selepinnen. Men så sa skriveren – for var lensmannen med, så kan en nok vite at *han* var i bryllupet på kongsgården:

«Borti skoghagen her bor ei jomfru. Kunne du bare få lånt den ene halvdøra i svalganga hennes, så vet jeg med sikkerhet at den skal holde.»

Ja, de sendte bud til skoghagen igjen, og bad så vakkert om de kunne få lånt den gullforgylte svaldøra som skriveren hadde talt om, og den fikk de med en gang. Så skulle de til å reise igjen, men så orket ikke hestene å dra vogna. De hadde alt seks hester for den, så spente de for åtte, så ti, og så tolv. Men hvor mange de enn spente for, og alt det kuskene brukte pishen, så hjalp det ikke, vogna rørte seg ikke av flekken. Det gikk alt mot langt på dag, og til kirka måtte og skulle de, så de ble rent utrøstelige alle som var i kongsgården. Men så sa futen igjen, at borte i den forgylte husmannsstua i skoghagen bodde det ei jomfru. Bare de fikk lånt kalven hennes, så –:

«For den vet jeg med sikkerhet drar vogna, om den så var tung som fjell!» sa futen.

De syntes nok det var leit å kjøre til kirka med en kalv, men det var ingen annen råd for, de måtte sende bud igjen og be så vakkert fra kongen, om han kunne få lånt den kalven som futen hadde talt om, og Mestermøy lot dem få den, hun svarte ikke nei den gangen heller.

Da de så fikk spent den for, så skal jeg si vogna fikk røre seg: Det gikk bratt og flatt, over stokk og stein, så de knapt kunne trekke pusten, og noen tider var de på marka og noen

tider i lufta; og da de kom til kirka, tok de til å gå rundt omkring den akkurat som et hespetre, og det var med ytterste nød og neppe at de kunne komme ut av vogna og inn i kirka. Og tilbake igjen gikk det enda fortere, så de mest ikke visste av seg da de kom frem til kongsgården.

Da de hadde satt seg til bords, sa kongssønnen – han som hadde tjent i risegården – at han syntes de burde be den jomfrua nede i skoghagen opp på kongsgården, hun som hadde lånt dem ildraka og svaldøra og kalven. «For hadde vi ikke fått de tre tingene, så hadde vi ikke vært av gårde ennå», sa han.

Ja, det syntes kongen også var både rett og vel, og så sendte han da fem av sine beste menn ned til den forfylte husmannsstua. De sa at de skulle hilse så flittig fra kongen, og be om hun ikke ville være så god å komme opp på kongsgården og ete middag.

«Hils kongen, og si at hvis han er for god til å gå til meg, så er jeg for god til å gå til ham også», svarte Mestermøy.

Så måtte kongen selv i vei, og så ble Mestermøy med på timen. Og kongen trodde nok hun var litt mer enn hun så ut til, han satte henne i høysetet oppe ved den yngste brudgommen.

Da de hadde sittet en liten stund til bords, tok Mestermøy

frem hanen og høna og gulleplet som hun hadde tatt med seg fra risegården, og satte det foran seg på bordet. Ikke før hadde hun gjort det, så begynte hanen og høna å nappes om gulleplet.

«Nei, se som de to fekte om gulleplet da!» sa kongssønnen.

«Ja, slik fektet vi to også for å komme ut, den gangen vi var i berget», sa Mestermøy.

Da kjente kongssønnen henne igjen, og så kan det vel hende det ble glede på ham. Den trollheksa som hadde trillet eplet til ham, lot han rive i stykker mellom fire og tyve hester, så det ikke ble filla igjen av henne, så satt de først skikkelig til å feire bryllup. Og enda så sårvinget de var, så holdt de da ut, lensmannen og skriveren og futen også.

Ordforklaringer

- **gild:** flott, staselig
- **setting:** måleenhet for volum, tilsvarer ca. 5,8 liter
- **garve:** bearbeide dyrehud til lær
- **skriver:** sorenskriver, embedsdommer i landdistriktene
- **fut:** fogd, offentlig tjenestemann med politimyndighet, betjent hos en lensherre
- **tønne:** måleenhet for volum, tilsvarer typisk rundt 140 liter
- **hespetre:** garnvinde, redskap til å vikle opp garn

Eventyr ForAlle.no

Les og hør kjente og ukjent eventyr,
gratis på norsk!

eventyrforalle.no

PATREON | EventyrForAlle

Norsk folkeeventyr fra samlingene til Peter Christen Asbjørnsen (1812-1885),
Jørgen Moe (1813-1882) og Moltke Moe (1859-1913).
(Offentlig eiendom - public domain)

Kilde: [Norske huldreeventyr og norske folkeeventyr. Binn II, 1914 \(nb.no\)](http://norske-huldreeventyr-og-norske-folkeeventyr.binn-II-1914.nb.no)
(Offentlig eiendom - public domain)

Teksten er redigert av Karl-Robert Rønning.

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DelPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Illustratør: Karl-Robert Rønning

Laget ved hjelp av bilder fra pixabay.com. (Offentlig eiendom - public domain)

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DelPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.